

Mgr. Tomáš Rada
ADVOKÁT

se sídlem advokátní kanceláře v Českých Budějovicích, Na Sadech 2017/13, PSČ 370 01
pobočka Trhové Sviny, Husova 177, 374 01 Trhové Sviny
zapsán u ČAK pod č. 11 828, IČ: 714 66 088, mobil 776 22 77 78, tel. 387 200 552, fax 387 310 343
email: rada@advokatibudejovice.cz, www.advokatibudejovice.cz

Č.j.: 63/2010
dne 10.6.2010

Svaz odborných technických kontrolorů,
výrobců, pracovníků montáží a opravářů zařízení
hřišť, dětských hřišť, tělocvičen, sportovišť a
posiloven, o.s.
Keteňská 18/1329
193 00 Praha 9

k rukám paní Zdeňky Houžvičkové, předsedkyně sdružení

Věc: stanovisko k problematice kontrolních a dalších činností při provozování dětských hřišť

Vážená paní předsedkyně,

na základě konzultace učiněné s členy Vašeho sdružení, s přihlédnutím k předloženým listinám a s ohledem na platnou legislativu si Vám dovoluji předložit toto stanovisko, které je podloženo dlouhodobou právní praxí v odvětví odpovědnosti za škodu, které vyjadřuje můj názor na danou problematiku, nelze vždy však stoprocentně vyloučit určitou odlišnost v názorech jiných subjektů.

V první řadě je nutné si stanovit, kdo nese odpovědnost za provozování dětského hřiště či obdobného veřejně přístupného zařízení. Lze jednoznačně určit, že vzhledem k příslušným ustanovením zákona č. 40/1960 Sb., Občanského zákoníku je to zcela jednoznačně provozovatel či vlastník takového zařízení, což bývá v drtivé většině případů obec či jí zřizované organizace. Tuto odpovědnost musíme dále rozložit do dvou rovin a to do odpovědnosti za škodu, tedy majetkoprávní odpovědnosti a odpovědnost trestněprávní.

Pokud se zaměříme na odpovědnost za škodu jako majetkoprávní institut občanského práva, pak se tato škoda dělí na dvě oblasti a sice na odpovědnost za škodu jako takovou, zejména za poškození zdraví tj. bolestné a následní ztížení společenského uplatnění poškozeného např. dítěte, které může být v řádech milionů korun. Na toto riziko škody nabízejí pojišťovny pojištění a je věcí obcí, aby taková pojištění sjednávala. Pak ovšem existuje takzvaná odpovědnost za zásah do práva na ochranu osobnosti, které se může dotýkat nejen samotného poškozeného dítěte, ale i celé rodiny, když plnění za taková protiprávní jednání se taktéž blíží jednomu milionu korun, v závislosti na výše zásahu do práva na ochranu osobnosti. Je nutné upozornit, že na tento typ „škody“ se nevztahují žádná pojištění a podle mých znalostí pojišťovny tento typ rizika nepojišťují, v takovém případě by tuto náhradu vždy hradila pouze dotčená obec či organizace. Z hlediska trestněprávního pak vždy za případnou událost odpovídá statutární orgán či odpovědný pracovník, který má ve své kompetenci

danou oblast. Je samozřejmé, že žádné pojištění trestněprávní odpovědnost nevyloučí. V trestním řízení se pak většinou jedná o nedbalostní trestné činy ublížením na zdraví.

Pokud jsme si tedy popsali druhy odpovědnosti, dostáváme se k oblasti prevence rizik, která by mohla případnou škodnou událost odvrátit či alespoň riziko co nejvíce minimalizovat. Ze situace na trhu a dle zjištění z konzultací s Vašimi členy zjišťuji, že je zde několik subjektů na trhu s dětskými hřišti, které se snaží usurpovat jak výrobu dodávku a montáž dětských hřišť a jednotlivých prvků, tak kontrolu a následný servis. Tuto snahu podporují i uzavíráním dlouholetých smluv, které de facto eliminují na mnoho let dopředu případnou snahu ať již nového vedení obce či jakéhokoliv subjektu nechat si vyhotovit nezávislou kontrolu hřiště. A nyní se tedy dostáváme k samotnému merituu věci. V žádném zákonném předpise není uvedeno, kdo konkrétně by měl provádět kontroly, zda pouze dodavatel či osoba nezávislá na dodavateli. Zákon č. 22/1997 Sb., si hovoří o tom, že výrobce je odpovědný za bezpečnost výrobku uváděného na trh a stanovuje požadavky na jeho bezpečné užívání. Norma ČSN EN 1176-7 ve svém článku 6.2. hovoří o ročních kontrolách oprávněnými osobami ve shodě s pokyny výrobce, nehovoří již o tom, že by to měl činit výrobce a de facto tedy tato norma určuje široké spektrum osob, které by kontroly mohly provádět, rozhodně však nevyklučuje osoby odlišné od výrobce (např. nezávislé kontrolory).

Pokud tedy někteří výrobci se snaží ovládnout trh s herními zařízeními od výroby, přes montáž až ke kontrole a údržbě, dostávají se jednak na hranici pravidel případného nekalosoutěžního jednání a pravidel volné hospodářské soutěže, mohou však též vystavovat své zákazníky riziku ohledně případných závad na hřištích. Lze jednoznačně připustit, že dodavatel bude mít vždy snahu minimalizovat náklady za účelem zisku, konec konců každý podnikatel s tímto záměrem vstupuje na trh a za tím účelem se může snažit minimalizovat náklady i na úkor bezpečnosti či se taková opatření této hranice bezpečnosti mohou dotýkat. Pokud takový subjekt bude mít v rukou celý řetězec od výroby až po kontrolu, nemá běžný zaměstnanec provozovatele (odpovědná osoba) šanci zjistit, zda zařízení vyhovuje či nikoliv. Výrobce jej samozřejmě bude ubezpečovat, že ano. Pokud se však analogicky poohlédneme do jiných odvětví lidské činnosti, docházíme k závěru, že vždy je kontrola oddělena od výroby či provozování tak, aby byla zajištěna nezávislost a nestrannost, což u výrobce z logiky věci nelze vždy předpokládat. Příslušná zákonná ustanovení jednoznačně určují, že technická kontrola motorových vozidel je vždy oddělena od servisu či výroby, investor si vždy najímá při výstavbě technický stavební dozor, který v rámci výstavby kontroluje a připomínkuje dodavatele stavebních prací a hájí zájmy objednatele - investora, tedy lze říci, že každá z lidských činností, při které dochází ke střetu zájmů a mohla by mít obecně vážné následky, je oddělena kontrola od výroby.

Pokud je tedy prvotním a hlavním zájmem provozovatelů a vlastníků dětských hřišť a herních prvků bezpečnost dětí, měli by se samozřejmě vždy snažit o maximální eliminaci rizik při jejich provozu. Takovou eliminaci může z podstaty věci samotné zajistit vždy nejlépe **osoba nezávislá na výrobcu** samozřejmě s potřebnými znalostmi a praxí, členství ve svazu SOTKVO by tím mělo být určitou zárukou, neboť etický kodex člena svazu SOTKVO právě kontrolu a výrobu od sebe striktně odděluje právě s ohledem na shora uvedená fakta. Při případné události, která by měla za následek zranění či smrt dítěte by soudy vždy hodnotily, zda došlo k nedbalostnímu jednání ze strany provozovatele a tedy do jaké míry splnil svou prevenční povinnost v rámci eliminace rizik a bezpečného provozu. Je tedy na zvážení každého subjektu jak se v rámci ochrany svých obyvatel (dětí) a samozřejmě i ochrany svých zaměstnanců či statutárních orgánů (z hlediska trestněprávní odpovědnosti) k dané problematice postaví.

V návaznosti na shora popsaný rozbor pak samozřejmě naprosto doporučuji, aby se provozovatelé hřišť řídili pokyny a metodickými informacemi Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, které byly vyhotoveny odborníky právě ze shora popsaných důvodů, když právě odrážejí současný stav v rámci daného odvětví a snaží se samozřejmě ochránit prvotně děti před vážnými zraněními, nepřímo pak i odpovědné zaměstnance před např. i trestněprávními postihy.

Mgr. Tomáš Rada
advokát